

UDK: 368.40/10.1

Zapošljavanje i obračun plaća radnika u kućanstvu

Valentina Bocak, mag. oec.

Kada fizičke osobe (građani) žele zaposliti radnika koji će raditi u kućanstvu (bilo kućanske poslove u kući/stanu ili van kuće) potrebno je prijaviti se kao poslodavac u obvezna osiguranja, sklopiti sa radnikom ugovor o radu i istog prijaviti na obvezna osiguranja. Građani kao poslodavci imaju sve obveze vezane za rad radnika u kućanstvu, kao i poslodavci koji obavljaju neku djelatnost, tj. imaju obvezu vođenja evidencije o radu, obračuna plaće i predaje izvješća o isplaćenju (obračunanoj) plaći. Za obavljanje poslova u kućanstvu mogu se zaposliti i umirovljenici, osobe koje se prvi puta zapošljavaju, mlade osobe. O svemu detaljnije donosimo u nastavku članka.

1. Uvod

Kada fizičke osobe (građani) zaposle druge fizičke osobe za obavljanje poslova u njihovom kućanstvu, radi se o „klasičnom“ odnosu poslodavca i radnika, pri čemu se fizička osoba koja zapošljava drugu fizičku osobu mora prijaviti kao poslodavac, te sa fizičkom osobom koju zapošljava sklopiti ugovor o radu, prijaviti je u obvezna osiguranja, vršiti obračun i isplatu plaće, podnositi obrasce o istoj tj. podliježe svim propisima vezanima za zapošljavanje i isplatu plaće radniku.

2. Zapošljavanje radnika u kućanstvu

Čl. 4. st. 2. Zakona o radu (Nar. Nov., br. 93/14 do 64/23, nadalje: ZOR) propisuje da je poslodavac fizička ili pravna osoba koja zapošljava radnika i za koju radnik u radnom odnosu obavlja određene poslove.

Radni odnos zasniva se sklapanjem ugovora o radu (čl. 10. st. 1. ZOR-a), na neodređeno (čl. 11. ZOR-a) ili određeno vrijeme (čl. 12. ZOR-a) u pisanom obliku (čl. 14. st. 1. ZOR-a).

Ako ugovor o radu nije sklopljen u pisanom obliku, poslodavac je dužan prije početka rada, radniku izdati pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu (čl. 14. st. 3. ZOR-a).

Ugovor o radu, odnosno potvrda o sklopljenom ugovoru o radu, mora sadržavati (čl. 15. st. 1. ZOR-a) podatke o:

- 1) strankama i njihovu osobnom identifikacijskom broju te prebivalištu, odnosno sjedištu,
- 2) mjestu rada, a ako zbog prirode posla ne postoji stalno ili glavno mjesto rada ili je ono promjenjivo, podatak o različitim mjestima na kojima se rad obavlja ili bi se mogao obavljati
- 3) nazivu radnog mjesta, odnosno naravi ili vrsti rada na koje se radnik zapošljava ili kratak popis ili opis poslova,
- 4) datumu sklapanja ugovora o radu i datumu početka rada,

- 5) tome sklapa li se ugovor na neodređeno ili na određeno vrijeme te o datumu prestanka ili očekivanom trajanju ugovora u slučaju ugovora o radu na određeno vrijeme,
- 6) trajanju plaćenoga godišnjeg odmora na koji radnik ima pravo, a ako se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora, odnosno izdavanja potvrde, o načinu određivanja trajanja toga odmora,
- 7) postupku u slučaju otkazivanja ugovora o radu te o otkaznim rokovima kojih se mora pridržavati radnik, odnosno poslodavac, a ako se takav podatak ne može dati u vrijeme sklapanja ugovora, odnosno izdavanja potvrde, o načinu određivanja otkaznih rokova,
- 8) brutoplaći, uključujući brutoiznos osnovne odnosno ugovorene plaće, dodacima te ostalim primicima za obavljeni rad i razdobljima isplate tih i ostalih primitaka na temelju radnog odnosa na koja radnik ima pravo,
- 9) trajanju radnog dana ili tjedna u satima,
- 10) tome ugovara li se puno radno vrijeme ili nepuno radno vrijeme,
- 11) pravu na obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje iz članka 54. ovoga Zakona, ako ono postoji,
- 12) trajanju i uvjetima probnog rada, ako je ugovoren.

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 130⁰⁰ EUR + PDV

T: 01 / 49 21 737

Primjer ugovora o radu radnika zaposlenog u kućanstvu:

Ivo Perić iz Zagreba, Mirna ulica 260, OIB: 23456789012 (u daljnjem tekstu: **Poslodavac**)

i
Marija Marić iz Zagreba, Jurkovićeva 5, OIB: 45678901234 (u daljnjem tekstu: **Radnik**) sklopili su (temeljem odredbi Zakona o radu, Nar. Nov., br. 94/13 i 127/17) dana 01.09.2023. sklapaju sljedeći

UGOVOR O RADU NA NEODREĐENO VRIJEME

I Predmet ugovora

Članak 1.

Temeljem ovog Ugovora o radu (u nastavku teksta: Ugovor) Radnik zasniva radni odnos na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova kućne pomoćnice, u punom radnom vremenu od 40 (slovima: četrdeset) sati tjedno.

Radnik otpočinje sa radom 01.09.2023. godine.

Članak 2.

Poslovi iz članka 1. ovog Ugovora za koje je Radnik sklopio ovaj Ugovor posebno obuhvaćaju poslova čišćenja prostorija, pranja i glačanja rublja, kuhanja dnevnog obroka te uređenje okućnice koja je sastavni dio kućanstva poslodavca.

Radnik će obavljati i druge poslove sukladno uputi Poslodavca, koji odgovaraju naravi i vrsti poslova za koje je zasnovan radni odnos između Poslodavca i Radnika te njegovoj stručnoj spremi.

Članak 3.

Poslove iz članka 2. ovog Ugovora Radnik će obavljati u sjedištu Poslodavca kao glavnom mjestu rada, a sukladno uputi Poslodavca i potrebi posla i na drugim mjestima u mjestu sjedišta Poslodavca koje on odredi. Radnik obavlja posao za koji je zasnovan radni odnos sredstvima i opremom Poslodavca.

II. Plaća, primici Radnice temeljem radnog odnosa i naknada plaće

Članak 4.

Plaća Radnika se sastoji od:

- osnovne plaće;
- dodataka na plaću;
- ostalih primitaka.

Članak 5.

Za obavljeni rad u nepunom radnom vremenu uz uobičajeni radni učinak, Radnik ima pravo na mjesečnu osnovnu plaću u iznosu od 700,00 € (slovima: sedamsto eura), koja se isplaćuje jedanput mjesečno i to najkasnije do 15. (slovima: petnaestog) u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 6.

Osnovna plaća iz članka 4. ovog Ugovora uvećava se za:

- prekovremeni rad 50%;
- rad nedjeljom 50%;
- dvokratni rad s prekidom dužim od 1 sata 10%;
- rad blagdanom, ili drugim neradnim danom propisanim zakonom 50%;
- za rad u drugoj smjeni u slučaju stalnog smjenskog rada 10%;
- za noćni rad ako je takav rad prijeko potreban pod uvjetima određenim zakonom 30%.

- za otežane uvjete rada (uvjeti rada za koje su procjenom rizika na radu kod poslodavca utvrđene opasnosti, štetnosti i naponi koji bi mogli izazvati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika 20%.

Povećanja plaće iz stavka 1. izračunavaju se za sate rada ostvarene u pojedinim uvjetima tako da se svaki dodatak obračunava na ugovorenu odnosno osnovnu plaću, iskazuje u apsolutnom iznosu te se tako utvrđeni dodaci zbrajaju i dodaju na osnovnu plaću iz članka 4. ovog Ugovora.

U slučaju da je blagdan ili drugi dan za koji je zakonom određeno da se ne radi nedjelja, Radnik ostvaruje pravo na povećanje plaće koje je za njega povoljnije.

Članak 7.

Radnik za razdoblja kada ne radi iz opravdanih razloga utvrđenih Zakonom o radu (u nastavku teksta: Zakon), ostvaruje pravo na naknadu plaće u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

III. Probni rad

Članak 8.

Ovaj ugovor se sklapa uz uvjet probnog rada u trajanju od 3 (tri) mjeseca.

IV. Radno vrijeme

Članak 9.

Puno radno vrijeme iz članka 1. ovog Ugovora raspodijeljeno je na 5 (slovima: pet) radnih dana, a raspored radnog vremena utvrđuje Poslodavac pisanom odlukom sukladno Zakonu.

V. Odmori i dopusti

Članak 10.

Svakoga radnog dana Radnik ima pravo na odmor (stanku) u trajanju od 30 (slovima: trideset) minuta neprekidno.

Dnevni odmor iz stavka 1. ovog članka Radnik će koristiti između 11:00 sati i 12:30 sati, ovisno o potrebama posla.

Članak 11.

Radnik ima pravo na tjedni odmor koji koristi nedjeljom i drugim danom sukladno odredbama Zakona.

Članak 12.

Radnik ima pravo na plaćeni godišnji odmor sukladno odredbama Zakona o radu.

U dane godišnjeg odmora ne uračunavaju se subote i nedjelje te blagdani i neradni dani određeni zakonom.

Članak 13.

Radnik ima pravo na odsutnost s rada tijekom godine uz naknadu plaće (plaćeni dopust) do ukupno 7 (slovima: sedam) radnih dana iz razloga navedenih u Zakonu, sukladno pisanoj odluci Poslodavca Radnik ima pravo na neplaćeni dopust pod uvjetima propisanim Zakonom, sukladno odluci Poslodavca.

Radnik ostvaruje pravo na odsutnost s posla jedan dan u kalendarskoj godini, sukladno odredbama Zakona.

VI. Otkaz Ugovora

Članak 14.

Poslodavac i Radnik mogu redovito i izvanredno otkazati ovaj Ugovor pod uvjetima i uz otkazne rokove propisane Zakonom.

VII. Prijelazne i završne odredbe

Članak 15.

Prilikom sklapanja ovog Ugovora Radnik je upoznat sa organizacijom rada kod Poslodavca i pravilima zaštite na radu.

Članak 16.

Sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora, ugovorne strane nastojati će riješiti mirnim putem, a u suprotnom ugovaraju nadležnost stvarno nadležnog suda u Zagrebu.

Članak 17.

Ovaj Ugovor sastavljen je u 4 (slovima: četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (slovima: dva) istovjetna primjerka.

Poslodavac:

Radnik:

Da li se za obavljanje poslova u kućanstvu može sklopiti ugovor o djelu?

Budući je čl. 10. st. 2. ZOR -a propisano da ukoliko: ...“ *poslodavac sa radnikom sklopi ugovor za obavljanje posla koji, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, ima obilježja posla za koji se zasniva radni odnos, smatra se da je s radnikom sklopio ugovor o radu, osim ako poslodavac ne dokaže suprotno*“, proizlazi da se za obavljanje poslova u kućanstvu ne može sklopiti ugovor o djelu. Ukoliko se isti ipak sklopi, sukladno navedenoj odredbi će se isti smatrati ugovorom o radu.

3. Prijava poslodavca i radnika u kućanstvu na obvezna osiguranja

Ukoliko **poslodavac** (fizička osoba) **prvi puta** zapošljava radnika (drugu fizičku osobu) za poslove u kućanstvu, isti se treba prijaviti kod Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (nadalje: HZMO) putem tiskanice M – 11P (Prijava o početku poslovanja obveznika plaćanja doprinosa), te kod Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (nadalje: HZZO) putem Tiskanice 1 (prijava-odjava-promjena za osiguranika).

Budući se radi o poslodavcu koji ne obavlja djelatnost, isti se ne treba prijaviti u registar poreznih obveznika.

Radnika treba prijaviti u HZMO putem tiskanice M-1P, te u HZZO putem Tiskanice 2 (prijava-odjava-promjena za osiguranu osobu). Radnika se može prijaviti najranije 8 dana prije početka rada, a najkasnije prije početka rada (čl. 112. st. 1. t. 2. Zakona o mirovinskom osiguranju, Nar. Nov., br. 157/13 do 119/22, nadalje: ZakMIO).

4. Evidencije o radniku zaposlenom u kućanstvu

Poslodavac je obavezan za svog radnika voditi evidenciju o radnicima koje zapošljava (čl. 5. ZOR-a) koja sadrži podatke o radniku i radnom vremenu.

Evidencija o radnicima (čl. 3. Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima, Nar. Nov., br. 73/17, nadalje: PravEvid) minimalno sadrži slijedeće podatke:

- 1) ime i prezime,
- 2) OIB,
- 3) spol,
- 4) dan, mjesec i godina rođenja,

- 5) državljanstvo,
- 6) prebivalište, tj. boravište,
- 7) dozvola za boravak i rad ili potvrda o prijavi rada, ako ih je strani radnik obavezan imati,
- 8) stručno obrazovanje i posebni ispiti i tečajevi (koji su uvjet za obavljanje posla) što uključuje licencije, certifikate i sl.,
- 9) datum početka rada,
- 10) naznaka radi li se o ugovoru o dopunskom radu te broj radnih sati koje će radnik raditi temeljem takvog ugovora, kao i suglasnost poslodavca kod kojeg radnik radi u punom radnom vremenu ili poslodavca kod kojih radnik u nepunom radnom vremenu radi četrdeset sati tjedno,
- 11) trajanje rada u inozemstvu, država i mjesto rada, u slučaju upućivanja radnika u inozemstvo,
- 12) trajanje privremenog ustupanja radnika u povezano društvo, sjedište i mjesto rada ustupljenog radnika te država poslovnog nastana povezanog društva, u slučaju ustupanja u inozemstvo,
- 13) naznaka da li se radi o poslovima na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem i kako,
- 14) mjesto rada, a ako ne postoji stalno ili glavno mjesto rada, napomenu da se rad obavlja na različitim mjestima,
- 15) ugovoreno tjedno radno vrijeme, određeno puno radno vrijeme, odnosno propisano skraćeno radno vrijeme u satima,
- 16) vrijeme mirovanja radnog odnosa, neplaćenog dopusta, roditeljskih i roditeljskih dopusta ili korištenja drugih prava u skladu s posebnim propisom,
- 17) datum prestanka radnog odnosa,
- 18) razlog prestanka radnog odnosa.

Evidencija o radnom vremenu (čl. 8. PravEvid) sadrži minimalno slijedeće podatke:

- 1) ime i prezime radnika,
- 2) datum u mjesecu,
- 3) početak rada,
- 4) završetak rada,
- 5) vrijeme i sate zastoja, prekida rada i slično do kojega je došlo krivnjom poslodavca ili uslijed drugih okolnosti za koje radnik nije odgovoran,
- 6) ukupno dnevno radno vrijeme,
- 7) sate terenskog rada,
- 8) sate pripravnosti,
- 9) vrijeme nenazočnosti na radu:
 - sate korištenja odmora (dnevnog, tjednog i godišnjeg),
 - neradne dane i blagdane utvrđene posebnim propisom,
 - sate spriječenosti za rad zbog privremene nesposobnosti za rad,
 - sate plaćenih dopusta,
 - sate nenazočnosti u tijeku dnevnog rasporeda radnog vremena po zahtjevu radnika,
 - sate nenazočnosti u tijeku dnevnog rasporeda radnog vremena u kojima radnik svojom krivnjom ne obavlja ugovorene poslove,
 - sate provedene u štrajku,
 - sate isključenja s rada (lockout).

U nastavku dajemo primjer evidencije o radnom vremenu radnice u kućanstvu:

Ime i prezime radnika	Datum u mjesecu	Početak rada	Završetak rada	Vrijeme i sati zastoja, prekida rada i slično do kojega je došlo krivnjom poslodavca ili uslijed drugih okolnosti za koje radnik nije odgovoran	Sati terenskog rada	Sati pripravnosti	Neraadni dani i blagdani prema posebnom propisu	Vrijeme nenazočnosti na radu										
								Sati korištenja dnevnog odmora	Sati korištenja tjednog odmora	Sati korištenja godišnjeg odmora	Sati spriječenosti za rad zbog privremene nesposobnosti za rad	Sati nenazočnosti u tijeku dnevnog rasporeda radnog vremena po zahtjevu radnika	Sati nenazočnosti u tijeku dnevnog rasporeda radnog vremena u kojima radnik svojom krivnjom ne obavlja ugovorene poslove	Sati provedeni u štrajku	Sati isključenja s rada (lockout)			
Ivana Ivić	01.06.2023.	08:00	16:00															
	02.06.2023.	08:00	16:00															
	03.06.2023.	-	-															
	04.06.2023.	-	-															
	05.06.2023.	08:00	16:00															
	06.06.2023.	08:00	16:00															
	07.06.2023.	08:00	16:00															
	08.06.2023.	-	-				8											
	09.06.2023.	08:00	16:00															
	10.06.2023.	-	-															
	11.06.2023.	-	-															
	12.06.2023.	08:00	16:00															
	13.06.2023.	08:00	16:00															
	14.06.2023.	08:00	16:00															
	15.06.2023.	08:00	16:00															
	Itd.																	

Više o evidencijama o radnicima možete pročitati u RiPup-u broj 5/2021 u članku od str. 140, pod nazivom „Vođenje evidencija o radnicima u praksi“, autor: Božo Prelević.

5. Obračun plaće radnika zaposlenog u kućanstvu

Poslodavac fizička osoba koji zapošljava fizičku osobu (radnika) u kućanstvu, obavezan je za radnika obračunati i isplatiti plaću na isti način kao i poslodavci sa registriranom djelatnosti.

5.1. Obračun doprinosa radnika

Poslodavac je obveznik obračunavanja i uplate doprinosa iz i na plaću radnika. Osnovica za obračun doprinosa za radnika koji je zaposlen na puno radno vrijeme (40 sati tjedno, prema čl. 61. st. 1. ZOR-a) ne može biti manja od minimalne plaće. Minimalna plaća propisuje se jednom godišnje za slijedeću kalendarsku godinu. Uredbom o visini minimalne plaće za 2023. godinu (Nar. Nov., br. 122/22) propisana je minimalna plaća za razdoblje od 01. siječnja do 31. prosinca 2023. u iznosu od 700,00 eura. Čl. 94. ZOR-a propisano je da radnik ima pravo na povećanu plaću za otežane uvjete rada, prekovremeni i noćni rad te za rad nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

Doprinosi se obračunavaju iz plaće i na plaću (kao i kod poslodavca koji imaju registriranu djelatnost), prema čl. 2. st. 1. Zakona o doprinosima, Nar. nov., br. 84/08 do 114/23 - nadalje: ZakDop) i to:

Doprinosi iz plaće	Stopa
1. Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti (I. stup):	
■ ako je osiguranik osiguran samo u sustavu mirovinskog osiguranja temeljem generacijske solidarnosti (čl. 13. st.1.t.1.1.ZakDop),	20 %
■ ako je osiguranik osiguran i temeljem individualne kapitalizirane štednje (II. stup) (čl. 13. st.1. t. 1.2. ZakDop)	15 %
2. Doprinos za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje (II. stup)	
■ samo za osiguranika osiguranog temeljem individualne kapitalizirane štednje	5%
Doprinos na plaću	Stopa
1. Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje (čl. 14. st.1. t.1. ZakDop)	16,5%

Ukoliko je radnik zaposlen na nepuno radno vrijeme, u tom se slučaju plaća izračunava kao omjer (postotak) nepunog u punom radnom vremenu, tj. za nepuno radno vrijeme od 20 sati tjedno (u slučaju ugovorene minimalne plaće) minimalna plaća iznosi 50% propisane minimalne plaće u punom radnom vremenu ($20/40 = 0,5 \times 100 = 50\%$), za radno vrijeme od 10 sati tjedno iznosi 25% minimalne plaće i propisane osnovice ($10/40 = 0,25 \times 100 = 25\%$). Tako će za nepuno radno vrijeme od 20 sati tjedno minimalna bruto plaća u 2023. iznositi 350,00 € ($700,00 \text{ €} \times 50\%$), za nepuno radno vrijeme od 10 sati tjedno minimalna bruto plaća u 2023. iznositi 175,00 € ($700,00 \text{ €} \times 25\%$) itd.

5.2. Obračun poreza i prireza porezu na dohodak

Doprinosi koji se obračunavaju iz plaće umanjuju bruto plaću radnika čime se dobiva iznos od kojeg se oduzima **osobni odbitak** i dobiva **osnovica za oporezivanje** na koju se plaća **porez na dohodak** (čl. 24. st. 2. ZakDoh).

Osobni odbitak je neoporezivi dio dohotka koji je propisan u iznosu od 530,90 € mjesečno (čl. 14. st.3. ZakDoh), a koji se može uvećati za uzdržavane članove uže obitelji i djecu, te invalidnost, a propisani su čl. 14. st. 2. ZakDoh (za prvo dijete iznosi 232,27 €, za drugo dijete 331,81 €, za treće dijete 464,53 €, za četvrto dijete 630,44 € i td., za uzdržavanog člana uže obitelji 232,27 €, invalidnost (do 100%) poreznog obveznika i svakog uzdržavanog člana uže obitelji i djeteta 132,72 €, za 100% invalidnost poreznog obveznika i svakog uzdržavanog člana uže obitelji i djeteta).

Osobni odbitak, pripadnost općini/gradu i ostali podaci bitni za utvrđivanje predujma poreza na dohodak, odnosno poreza na dohodak od nesamostalnog rada priznaje se i utvrđuje **isključivo** na temelju **porezne kartice** koju za radnika, umirovljenika i fizičku osobu koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada imaju poslodavci i isplatelj primitka, odnosno plaće i mirovine ili sam porezni obveznik (čl. 26. ZakDoh).

Na sve isplate plaća se predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunava na oporezivu mjesečnu osnovicu (bruto plaća – doprinosi za MIO – osobni odbitak) u visini (čl. 24. st.3. ZakDoh):

20 %	do 3.981,69 €
30 %	iznad 3.981,69 €

Na porez na dohodak **obračunava se prirez** ako ga je propisala određena jedinica lokalne samouprave (općina ili grad)¹.

5.3. Zapošljavanje prvi puta zaposlenih osoba, osoba mlađih od 30 godina te djeteta smrtnog stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata ili dijete nestalog branitelja i Domovinskog rata starijeg od 29. godina u kućanstvu

Ukoliko poslodavac u kućanstvu zapošljava **radnika koji se po prvi puta zapošljava** (bilo na neodređeno ili određeno vrijeme) kod obračuna plaće obračunavaju se samo **doprinosi iz osnovice** (mirovinsko osiguranje I. i II. stup), dok se doprinosi **na osnovicu** (obvezno zdravstveno osiguranje, zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu i za slučaj nezaposlenosti) **ne obračunavaju** i to u trajanju **do jedne godine** (čl. 20. st. 2. i 3. Zakona o doprinosima, Nar. Nov., br. 84/08 do 114/23, nadalje: ZakDop). Prvi puta zaposlenom osobom smatra se fizička osoba koja do dana zapošljavanja **nema evidentiran staž** u mirovinskom osiguranju, odnosno **ima evidentiran staž do osam dana** (uključujući i osmi dan) **po osnovi drugog dohotka** (čl. 7. t. 31. ZakDop). Dakle, ako poslodavac zapošljava osobu koja na ispisu službenih podataka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (čl.31.st.3. Pravilnika o doprinosima, Nar. Nov., br. 2/09 do 43/23, nadalje: PravDop) ima evidentiran staž osiguranja temeljem drugog dohotka u trajanju do (i) 8 dana, ista se smatra prvi puta zaposlenom osobom.

Nadalje, poslodavci koji **na neodređeno vrijeme zaposle osobu mlađu od 30 godina** (čl. 7. t. 54. ZakDop) obračunavaju samo doprinose iz osnovice (mirovinsko osiguranje I. i II. stup), dok se doprinosi **na osnovicu** (obvezno zdravstveno osiguranje, zdravstveno osigura-

nje zaštite zdravlja na radu i za slučaj nezaposlenosti) **ne obračunavaju** u trajanju do **pet godina** (čl. 20. st.4. i st. 5. ZakDop).

Dakle, da bi poslodavci mogli koristiti olakšice u vidu neobračunavanja doprinosa na plaću u trajanju od 5 godina bitno je da:

- se ugovor o radu sklapa sa osobom mlađom od 30 godina,
- ugovor treba biti sklopljen na neodređeno vrijeme,
- mlada osoba prethodno nije imala već sklopljen ugovor o radu sa istim poslodavcem na neodređeno vrijeme.

Isto tako, ukoliko poslodavac na neodređeno vrijeme zaposli **dijete smrtno stradalog hrvatskog branitelja** iz Domovinskog rata ili dijete nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata **starije od 29 godina** (čl. 106. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Nar. Nov., br. 121/17 do 84/21) kod obračuna plaće se doprinosi na osnovicu ne obračunavaju 5 godina od dana zapošljavanja, pod uvjetom da navedeni radnici do dana sklapanja ugovora o radu nisu imali prethodno sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme s istim poslodavcem.

5.4. Može li se za obavljanje poslova u kućanstvu zaposliti umirovljenik i/ili osoba koja već radi kod drugog poslodavca (dopunski rad)?

Poslodavci (fizičke osobe) mogu zaposliti za poslove u kućanstvu umirovljenike bez obustave mirovine, pod uvjetom (čl. 99. st.3. t. 1 i 2. Zakona o mirovinskom osiguranju - Nar. nov., br. 157/13 do 119/22, nadalje: ZakMIO) da se radi o umirovljeniku koji je ostvario starosnu mirovinu prema čl. 33. i 180. ZakMIO i nastavi raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjeni ugovor o radu, odnosno umirovljeniku koji je ostvario starosnu mirovinu prema čl. 33. i 180. ZakMIO i korisniku starosne mirovine koji je tu mirovinu ostvario do stupanja na snagu ZakMIO koji se tijekom korištenja prava zaposli do polovice punog radnog vremena. Dakle, bez obustave mirovine može se na polovicu punog radnog vremena (do 20 sati tjedno) zaposliti umirovljenik u punoj starosnoj mirovini (prema ZakMIO).

Sukladno čl. 37. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Nar. nov., br. 121/17 do 84/21), Hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata, korisnicima prava na invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ostvarene temeljem ovoga Zakona kod kojih je potpuni gubitak radne sposobnosti u potpunosti nastao kao posljedica ranjavanja, ozljede, zatočeništva u neprijateljskom logoru, zatvoru ili u drugom neprijateljskom objektu, bolesti, pogoršanja bolesti odnosno pojave bolesti zadobivene u obrani suvereniteta Republike Hrvatske koji se zaposle manje od 3,5 sati dnevno invalidska mirovina se ne obustavlja, što znači da se navedeni mogu zaposliti i kao kućne pomoćnice u radnom vremenu do 3,5 sata dnevno bez obustave mirovine.

Poslodavci mogu do 8 sati tjedno (tzv. dodatni rad) zaposliti osobu koja već radi puno radno vrijeme kod drugog poslodavca, pod uvjetom da mu poslodavac kod kojeg već radi da pismenu suglasnost za takav rad (čl. 18.b ZOR-a).

5.5. Uplatni računi i rokovi uplate doprinosa i poreza

Doprinosi iz i na plaću te porez i prirez dopijevaju na naplatu zajedno sa isplatom plaće (čl. 32. st. 1. ZakDop i čl. 25. st. 5. ZakDoh). Ukoliko ugovorom o radu nije uređeno drugačije, plaća i naknada plaće dopijevaju na naplatu najkasnije **do 15 dana** tekućeg mjeseca za prethodni mjesec (čl. 92. st. 4. ZOR-a).

¹ Pregled stopa prireza po općinama možete pronaći na kraju svakog broja RiPup-a u rubrici «RiPup INFO».

DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI (I. STUP)Državni proračun RH: **HR1210010051863000160**

Model i poziv na broj primatelja:

HR68	8168 - OIB isplatelj – oznaka obrasca JOPPD (5 znamenki)
------	--

DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE (II. STUP):Doprinos MIO II. Stup: **HR7610010051700036001**

Model i poziv na broj primatelja:

HR68	2283- OIB isplatelj – oznaka obrasca JOPPD (5 znamenki)
------	---

DOPRINOS ZA OBVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE:

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje:

HR6510010051550100001

Model i poziv na broj primatelja:

HR68	8486 - OIB isplatelj – oznaka obrasca JOPPD (5 znamenki)
------	--

POREZ NA DOHODAK I PRIREZ POREZU NA DOHODAK:

Porez na dohodak i prirez: račun grada/općine prema prebivalištu posloprimca

Model i poziv na broj primatelja:

HR68	1880 - OIB isplatelj – oznaka obrasca JOPPD (5 znamenki)
------	--

6. Obveza izvještavanja o isplaćenju (i neisplaćenju) plaći

Poslodavac (fizička osoba) koji zapošljava radnika za obavljanje poslova u kućanstvu, ima sve obveze vezano za obračun i isplatu plaće kao i poslodavci koji obavljaju neku djelatnost.

Kod svake isplate plaće poslodavac je o obračunanoj plaći obvezan popuniti obrazac obračuna plaće i naknade (IP1) prema odredbama Pravilnika o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće, otpremnine i naknade za neiskorišteni godišnji odmor, Nar. Nov., br. 68/23) kojeg je poslodavac dužan najkasnije petnaest dana od dana isplate plaće (naknade plaće), radniku dostaviti obračun iz kojeg je vidljivo kako su ti iznosi utvrđeni (čl. 93. st. 1. ZOR-a).

Isto tako, poslodavac je obvezan popuniti obrazac JOPPD i predati isti Poreznoj upravi zajedno sa isplatom plaće (ili najkasnije slijedeći dan, prema čl. 79. st. 1. PravDoh).

Primjer 1. - Obračun plaće radnika u kućanstvu, popunjavanje obrasca JOPPD i obračuna plaće

Mirna Mirnović iz Zagreba zaposlila je Petru Perić iz Zagreba za obavljanje poslova u kućanstvu na puno radno vrijeme (od ponedjeljka do petka po 7 sati dnevno i subotu 5 sati dnevno). Mirnović se kao poslodavac prijavila u obvezna osiguranja (putem tiskanica M-P11 u HZMO i Tiskanice 1 u HZZO), te sklopila ugovor o radu sa radnicom Perić (u kojem je ugovorena bruto plaća od 4.800,00 kn), koju je prijavila u obvezna osiguranja (putem tiskanica M-P1 u HZMO i Tiskanice 2 u HZZO).

Radnica je sa radom počela 01.10.2023. Plaća za listopad (u kojem su kod 6-dnevnog radnog tjedna, prema evidenciji radnog vremena radnice, bila 174 radna sata) isplaćena je 10.11.2023. na tekući račun radnice.

Obračun plaće izvršen je na slijedeći način:

Opis	Iznos u EUR
I. Bruto plaća	700,00
1. Doprinosi iz plaće	140,00
a) MIO I. stup - 15%	105,00
b) MIO II. stup – 5%	35,00
2. Dohodak (Bruto plaća – doprinosi)	560,00
3. Osobni odbitak	530,90
4. Osnovica za oporezivanje	29,10
5. Porez na dohodak - ukupno	5,82
a) 20% (do 3.981,69 €)	5,82
b) 30% (iznad 3.981,69 €)	0,00
5.1. Prirez na dohodak ²	1,05
5.2. Ukupno porez i prirez	6,87
6. Plaća za isplatu (rbr.2.-rbr.5.2.)	553,13
II. Doprinos na plaću	
Doprinos za zdravstveno osiguranje (16,5%)	115,50
Ukupno trošak plaće (I.+II.)	815,50

Temeljem navedenog obračuna poslodavac je obvezan popuniti obrazac obračuna plaće i naknade (IP1) kojeg je poslodavac dužan najkasnije petnaest dana od dana isplate plaće (naknade plaće), radniku dostaviti obračun iz kojeg je vidljivo kako su ti iznosi utvrđeni – a koji će se u ovom primjeru popuniti na slijedeći način:

² Grad Zagreb ima propisanu stopu prireza od 18% (Nar. nov., br. 87/01 do 122/17).

OPIS	IZNOS
X. IZNOS ZA ISPLATU	
1. Iznos za isplatu isplaćen radniku na redovan račun	553,13
XI. DOPRINOSI NA OSNOVICU	
1. OSNOVICA ZA UTVRĐIVANJE DOPRINOSA NA OSNOVICU	700,00
2. IZNOS DOPRINOSA NA OSNOVICU (XIII.2.1.+...XIII.2.n.)	115,50
2.1. Doprinos za zdravstveno osiguranje prema plaći/naknadi plaće	115,50
XII. UKUPAN TROŠAK RADA (VI.3. + X. + XI.2.)	815,50
XIII. NAPOMENA:	
Obračun dostavljen radniku 10.11.2023. Podaci o ovlaštenoj osobi poslodavca Mirna Mirnović	

Poslodavac popunjava obrazac JOPPD i predaje isti Poreznoj upravi zajedno sa isplatom plaće (ili najkasnije slijedeći dan, prema čl. 17. st. 1. PravDoh), tj u ovom primjeru je poslodavac dužan podnijeti obrazac JOPPD 10. (najkasnije 11.) studenog 2023..
Obrazac JOPPD ispuniti će se na slijedeći način:

**MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA
SREDIŠNJI REGISTAR OSIGURANIKA**

OBRAZAC JOPPD
- stranica A-

IZVJEŠĆE

o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja na dan **10. 11. 2023.**

I.	OZNAKA IZVJEŠĆA	23314	II.	VRSTA IZVJEŠĆA	1
III.	PODACI O:		III.1.	PODNOŠITELJU IZVJEŠĆA	III.2. OBVEZNIKU PLAĆANJA
1.	Naziv/ime i prezime			Mirna Mirnić	
2.	Adresa			Ilica bb, Zagreb	
3.	Adresa elektroničke pošte			mirna@abc.hr	
4.	OIB			12345678901	
5.	Oznaka podnosioca			4	
IV.1.	BROJ OSOBA ZA KOJE SE PODNOSI IZVJEŠĆE	1	IV.2.	BROJ REDAKA NA POPISU POJEDINAČNIH OBRAČUNA SA STRANICE B	1
V.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU OBRAČUNANOM PREDUJMU POREZU NA DOHODAK I PRIREZU POREZU NA DOHODAK				IZNOS
1.	Ukupan iznos predujma poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po osnovi nesamostalnog rada (1.1. + 1.2.)				6,87
1.1.	Ukupan iznos stupaca 14.1. i 14.2. sa stranice B pod oznakom stjecatelja primitka /osiguranika (plaća)				6,87
VI.	PODACI O UKUPNOM IZNOSU DOPRINOSA				
VI.1.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDRNOSTI				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem generacijske solidarnosti po osnovi radnog odnosa				105,00
VI.2.	DOPRINOS ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE				
1.	Ukupan iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje po osnovi radnog odnosa				35,00
VI.3.	DOPRINOS ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE				
1.	Ukupan iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje po osnovi radnog odnosa				115,50

- stranica B -

I. OIB podnositelja izvješća 12345678901	II. Oznaka izvješća 23314		III. Vrsta izvješća 1		IV. Redni broj stranice 1/1		
	1. Redni broj	2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada	4. OIB stjecatelja / osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/ obveze doprinosa	6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika
17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)						700,00	
16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu					1	553,13
15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka					0	0,00
14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak					5,82	1,05
13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica					530,90	29,10
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak					140,00	560,00
12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak					0,00	0,00
12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu					0,00	0,00
12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem					0,00	0,00
12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu					115,50	0,00
12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP					105,00	35,00
11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa					700,00	700,00
10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10.- odrađeni sati rada)	10.2. Razdoblje obračuna do					0	31.10.2023.
10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od					179	01.10.2023.
8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena					1	1
7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom					0	0
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa					0021	0001
4. OIB stjecatelja / osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika					23456789012	Petra Perić
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada					01333	01333
1. Redni broj						1.	

Primjer 2. - Zapošljavanje osobe koja kojoj je to prvo zaposlenje u kućanstvu na nepuno radno vrijeme

Fizička osoba Ana Anić iz Zagreba zapošljava Ivanu Ivić iz Zagreba (kojoj je to prvo zaposlenje)

za obavljanje poslova u kućanstvu na nepuno radno vrijeme (od ponedjeljka do petka po 4 sata dnevno). Ugovorena plaća iznosi 350,00 €.

Radnica je sa radom počela 01.09.2023. Plaća za rujun 2023. (u kojem je kod nepunog radog vremena od 20 sati tjedno, prema evidenciji radnog vremena radnice, bilo 84 radna sata) isplaćena je 10.10.2023. na tekući račun radnice.

Budući se radi o prvom zaposlenju radnice (temeljem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje plaće), nema obveze obračunavanja doprinosa na osnovicu godinu dana od dana zapošljavanja.

Obračun plaće izvršen je na slijedeći način:

Opis	Iznos u EUR
I. Bruto plaća	350,00
1. Doprinosi iz plaće	70,00
a) MIO I. stup - 15%	52,50
b) MIO II. stup - 5%	17,50
2. Dohodak (Bruto plaća – doprinosi)	280,00
3. Osobni odbitak	280,00
4. Osnovica za oporezivanje	0,00
5. Porez na dohodak - ukupno	0,00
a) 20% (do 3.981,69 eura)	0,00
b) 30% (iznad 3.981,69 eura)	0,00
5.1. Prirrez na dohodak ³	0,00
5.2. Ukupno porez i prirrez	0,00
6. Plaća za isplatu (rbr.2.-rbr.5.2.)	280,00
II. Doprinos na plaću	0,00
Doprinos za zdravstveno osiguranje (16,5%)	0,00
Ukupno trošak plaće (I.+II.)	350,00

Temeljem navedenog obračuna poslodavac je obavezan popuniti obrazac obračuna plaće i naknade (IP1) kojeg je poslodavac dužan najkasnije petnaest dana od dana isplate plaće (naknade plaće), radniku dostaviti obračun iz kojeg je vidljivo kako su ti iznosi utvrđeni – a koji će se popuniti kako je navedeno u Primjeru 1.

Poslodavac popunjava obrazac JOPPD i predaje isti Poreznoj upravi zajedno sa isplatom plaće (ili najkasnije slijedeći dan, prema čl. 17. st. 1. PravDoh), tj u ovom primjeru je poslodavac dužan podnijeti obrazac JOPPD 10. (najkasnije 11.) listopada 2023. godine.

Stranica B obrasca JOPPD ispuniti će se na slijedeći način:

³ Grad Zagreb ima propisanu stopu prirreza od 18% (Nar. nov., br. 87/01 do 122/17).

- stranica B-

IV. Redni broj stranice 1/1		III. Vrsta izvješća 1		II. Oznaka izvješća 23283		I. OIB podnositelja izvješća 12345678901	
17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)							
16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu						
15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka						
14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak						
13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica						
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak						
12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak						
12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu						
12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem						
12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu						
12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP						
11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa						
10.0. Ukupni neodređeni sati rada (10.- određeni sati rada)	10.2. Razdoblje obračuna do						
10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od						
8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena						
7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom						
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa						
4. OIB stjecatelja / osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika						
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada						
1. Redni broj							

Kada poslodavac zapošljava osobu mlađu od 30 godina (obavezno na neodređeno vrijeme), obračun plaće je isti, samo se na stranici B obrasca JOPPD pod rbr. 6.1. stavlja oznaka **0010**.

U slučaju da poslodavac zapošljava umirovljenika (na pola radnog vremena), na stranici B obrasca JOPPD pod red.br. stavlja se oznaka (kao i kod „običnih“ radnika) **0001**, ali se i obračunavaju svi doprinosi i porez i prirez na način kako je prikazano u Primjeru 1. (uz napomenu da se osobni odbitak ne može koristiti ako poslodavac ne posjeduje poreznu karticu (obrazac PK) radnika, te se pod rbr. 9. str. B obrasca JOPPD stavlja oznaka 2 (za nepuno radno vrijeme, budući se umirovljenik može zaposliti samo na nepuno radno vrijeme bez obustave mirovine).

7. Koji se neoporezivi primici mogu isplatiti radnicima u kućanstvu?

Radnici u kućanstvu imaju pravo na neoporezive primitke prema čl. 9. ZakDoh, a vezano za čl. 21. st.1. t.1. ZakDoh, te im vezano za Zakonom o porezu na dohodak.

Poslodavac kućne pomoćnice može svojoj djelatnici sve neoporezive naknade, potpore, nagrade i druge primitke iz čl.7. PravDoh, kao i svi drugi poslodavci (poslovni subjekti i sl.), kako slijedi:

Neoporezivi primitak	Iznos
Potpore zbog invalidnosti radnika	do 331,81 € godišnje
Potpore za slučaj smrti radnika	do 995,43 €, osim jednokratnih potpora iz članka 8. stavka 2. točke 8. Zakona koje poslodavci isplaćuju djeci radnika, a koje se smatraju neoporezivim primicima u ukupnom iznos
Jednokratne potpore u slučaju smrti člana uže obitelji radnika (bračnog druga, roditelja, roditelja bračnog druga, djece, drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji, posvojene i udomljene djece i djece na skrbi te punoljetne osobe kojoj je porezni obveznik imenovan skrbnikom prema posebnom zakonu)	do 398,17 €
Prigodne nagrade (božićnica, naknada za godišnji odmor i sl.)	do 663,62 € godišnje
Nagrade radnicima za navršanih 10, 15, 20, 25, 30 i više godina radnog staža	do 199,09 €, 265,45 €, 331,81 € itd..
Novčana nagrada za radne rezultate	do 995,42 €
Novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane radnika	do 796,44 € godišnje
Troškovi prehrane radnika nastali za vrijeme radnog odnosa kod poslodavca na temelju vjerodostojne dokumentacije	do 1.592,76 € godišnje pod uvjetom da račun i o obavijenim uslugama prehrane glase na poslodavca i da su podmireni bezgotovinskim putem. Neoporezivi primitak priznaje se za mjesec u kojem je usluga prehrane obavljena
Naknade za odvojeni život od obitelji	do 232,27 € mjesečno
Otpremnine prilikom odlaska u mirovinu	do 1.327,24 €
Otpremnine zbog poslovno uvjetovanih otkaza i osobno uvjetovanih otkaza, prema zakonu kojim se uređuje radni odnos	do visine od 862,71 € za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca
Dar u naravi	do 132,72 € godišnje
Dar djetetu do 15 godina života	do 132,72 € godišnje

